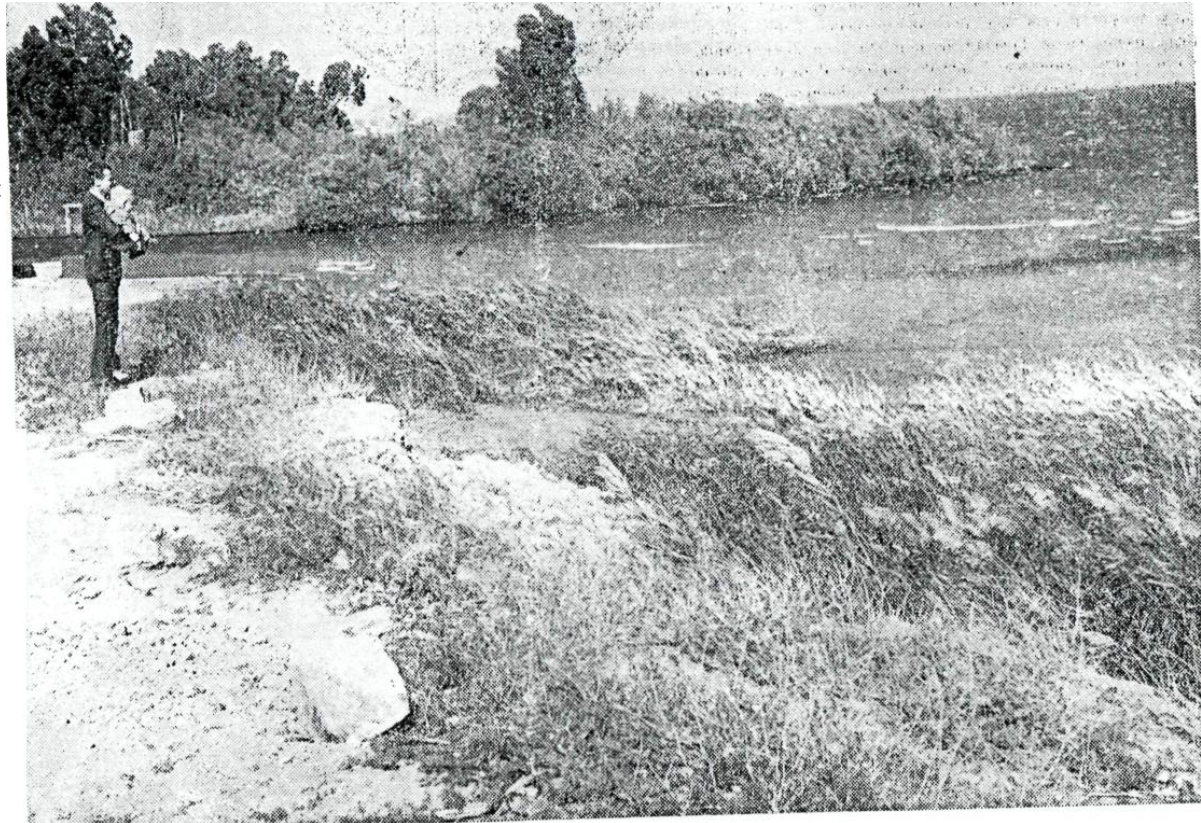

Hier staan wij aan het Zuidelijke uiteinde van het Meer van Kapernaum en zien hoe de Jordaan met een scherpe bocht het meer verlaat. Op de foto ziet U ds SNOEK, met een der 'Snoekjes' op de arm. Verderop is het enige gebied, dat Israel thans over de Jordaan beschikt, met de eenzame maar mooie kibboets Ein Gev, vlak bij de Syrische demarcatielijn. De Israëliërs hebben hier zelfs een fraai, groot cultuurgebouw gesticht!

RONDON HET MEER GENESARETH

Vervolg van pagina 9

Zó is het Meer van Tiberias. „En de zee werd onstuimig, daar er een harde wind woei”, schrijft Johannes (6). En Lucas (8): „En er sloeg een stormvraag neder op het meer en zij kregen water in en verkeerden in nood”. Wij weten nu, wat dit betekent. Toen bestrafte Jezus de golven en het meer werd stil.

Het Meer van Galilea is een der merkwaardigste meren en een der boeiendste meren, altijd wisselend van tinten en in zijn onstuimigheid schoon. Een rabbijnenwoord is: „God heeft zeven zeeën geschapen, maar de Zee van Genesareth is Zijn verrukking”. In de verte rijst de trotse kop van de Hermon op, voor het grootste deel van het jaar met de witte muts op — wij zagen hem met de muts af. Het gebergte van Galilea buigt zich naar het meer toe tot heuvels neer en laat ten slotte groene vlakten open, waarop donkere eucalyptus en cypres decoratieve accenten zijn. Is het lente en vroeg-zomer dan zijn er de vlakten bespikkeld met hel lila en wit

van duizenden en duizenden anemonen, de leliën des velds.

En het meer ligt er als „een blauw-fluwelen tapijt, waarover in de zon een stroom van diamanten is uitgestort.” Denkt u hier maar aan, als u leest, dat Jezus langs de zee van Galilea ging! Het meer van Kinnereth heet het in het Ivriet (Hebreeuws), en dat betekent harp, viool, want de vorm van het meer van waar de Jordaan in het noorden erin stroomt, totdat de rivier het in het zuiden weer verlaat, doet daaraan denken. Het woord Kinnereth houdt verband met de naam Genesareth.

Het zout der aarde

„GII zijt het zout der aarde”, zei Jezus hier. Wist u, dat in Jezus' tijd men hier al de kunst van het vis zouten verstond en de zo begeerde vis van het Meer van Galilea, door heel het Romeinse rijk werd verzonden? Later is deze kunst van het conserveren weer verloren gegaan. Willem Beukelszoon is er nadien met de haring weer opgekomen.

Die Galilese vis: wonderlijk veelsoortig is de visrijkdom van dit ene meer: er is een soort sardien, er is een karakteristieke vis met een hoge kam, er is een vis als een karper, maar zonder schubben, en daarom mogen de joden deze niet eten; er is een „baardvis”, in totaal wel negen soorten. En vele soorten netten zijn voor de visvangst op al die visrijkdom nodig, in hoofdzaak het werpnet en het treknet. Vooral langs de oever wordt er gevisst, want de vissen houden van de begroeide oever, die voor hen voedsel heeft.

De stad Tiberias was er nog slechts kort, toen Jezus hier woonde. Zij was gebouwd door de „Idumeeër” koning Herodes Antipas, een der zoons van koning Herodes de Grote. Deze Herodes Antipas was als tetrarch (viervorst) van Galilea en Perea (ten oosten van de Dode Zee) de wereldlijke soeverein van Jezus. Daarom zond Pilatus immers Jezus ook naar deze Herodes. De vorst was ook aangetrokken door de heerlijkheid en rijkdom van het meer, waarvan de aantrekkelijkheid nog werd verhoogd door de zwavelbronnen even ten noorden van de stad, met een zeer geneeskrachtige werking. Nog steeds worden deze bronnen benut. Herodes had vlak daarbij zijn paleis op een bergtop laten bouwen, een prachtig bouwwerk, met vele

fraaie mozaïeken. Daarin heeft hij, de „loze vos”, zoals Jezus hem noemde, vele jaren met Herodias gewoond. Zijn stad stond bij de vrome Joden niet goed in de pas — vanwege de Idumese praal en vanwege het feit, dat de plaats gesticht werd vlak bij een begraafplaats en dus onheilig was. De **VROUW van Herodes' rentmeester Chuzas, Johanna, was een der vrouwen die hier Jezus is gevolgd.** Van het heerlijke paleis van Herodes is niet één steen op de andere gebleven; Herodes zelf heeft zijn einde gevonden in ballingschap in Lyon, in Zuid-Frankrijk; Herodias is hem daarheen gevolgd. Een broer van Herodes, Philippus, had zijn paleis, waar de Jordaan het meer binnenstroom. Hij was tetrarch, viervorst van Oost-Jordanië en had zijn zomer-residentie te Cesarea-Philippi, aan de voet van de Hermon, bij de bronnen van de Jordaan.

Waar Jezus woonde

ALS het u gaat als ons, dan stellen wij ons de drie jaar optreden van Jezus voor als een rusteloos optreden en het rondtrekken langs „alle steden en dorpen”, lerende en verkondigende en genezende. Dit had zoveel onrust in zich, dat de Heer zelf sprak over de vogelen des hemels, die hun nesten en de vossen, die hun holen ter woning hebben, maar Hijzelf wist zo dikwijls van de ene op de andere dag niet waar het hoofd neer te leggen. Maar verliezen wij daarbij ook niet uit het oog Malth. 4:13... „toen trok Hij zich terug naar Galilea. En Hij verliet Nazareth en ging wonen te Kapernaum, aan de zee.”

Jezus woonde hier, Hij had hier Zijn woning. Wanneer wij dan ook later lezen (Matth., 9:1): „En in een schip gegaan zijnde stak Hij over en Hij kwam in Zijn eigen stad” — dan is die stad Kapernaüm, Zijn woonplaats. En de vissers Simon Petrus en Andreas, en Jacobus en Johannes en Philippus woonden daar vlakbij, in Bethsaida, hun woonplaats.

Twee grote complexen zijn er, waar Jezus' optreden bijzonder markant is geweest: Jeruzalem en naaste omgeving natuurlijk en dan hier aan de Zee van Galilea. Tussen deze twee polen heeft zich Zijn omwandeling van drie jaren voortdurend bewogen.

Wij hebben een prachtige, grote kaart van Palestina voor ons liggen, in 1942 in Jeruzalem gedrukt: Pilgrim's, Map of the Holy Land, for Biblical Research — The Journey's and Deed's

of Jezus Christ, including the most important sites from the old and new testament, compiled; by Th. F. Mathesy Ph. D. (Pelgrimskaart van het Heilige Land voor bijbelonderzoek en de reizen en daden van Jezus, met de belangrijkste plaatsen van het oude en het nieuwe testament). Wij kochten ze in Nazareth. Een prachtkaat, die heel wat zoeken uitspaart door een toegevoegde index, waar alle schriftplaatsen worden aangegeven, die op de geografie betrekking hebben. Op deze grote kaart nu is bijna geen ruimte om in te tekenen, wal er zoal rondom en op het Meer van Galilea is geschied.

Trefzeker

WANNEER wij in dit -gebied ons oriënteren, dan frappeert ons met welk een trefzekerheid Jezus juist hier zijn woonplaats gekozen heeft. Vanwege de tollenaars weten wij wel zo'n beetje, dat er hier van grensverkeer sprake was, maar nu pas is ons duidelijk geworden welk een alles overheersende betekenis deze streek steeds gehad, heeft en juist in de tijd van Jezus wel heel in het bijzonder had. Het was een zeer, zeer rijk en dicht bewoond gebied. Als wij u alleen al vertellen, dat rondom het meer in die tijd negen belangrijke steden lagen, dan zegt dit wel genoeg. Van verreweg de meeste van die steden kent noch vindt men de standplaats meer; daartoe behoren Kapernaum, Bethsaida, Ghorsarin, de steden van het „Wee U! Tot de vernietiging zult gij nederdalen“.

Een stad als Tiberias aan de zuidwestzijde van het meer, die in de Evangeliën maar even wordt genoemd en waarover men twist, of Jezus wel ooit hier een voetstap heeft gezet, is nu een belangrijke, welvarende stad en Magdala, naar het noorden tussen Tiberias en het vroegere Bethsaida, ligt nu als Migdal liefelijk op de berghelling. Dit is de plaats, waar Maria vandaan kwam, van wie zeven boze geesten uitgegaan waren, Maria Magdalena. Van deze plaats weten wij het aantal inwoners uit de tijd van de opstand van Bar Cochba, 132-135, een kleine eeuw na Christus' dood. Magdala was

toen een der laatste steunpunten van Bar Cochba en verdedigde zich — in tegenstelling met Tiberias, dat de sleutels der stad aanbood — met de moed der wanhoop. De overblijvenden van de strijd werden in gevangenschap weggevoerd, in totaal 40.000 mensen. Hieruit kan men afleiden hoe groot en belangrijk deze steden ook in de tijd van Jezus zijn geweest.

Wanneer men vanuit Tiberias naar het noorden rijdt, dan ziet men vlak voor Magdala (Migdal) de omhooglopende vlakte zich vernauwen tot een enge bergpas en daarachter torenen hoog daarbovenuit „de horens van Hattin,“ een tweetoppig gebergte. Hier is het, waar de vermaarde via maris, de zeeweg, van Egypte door Palestina naar Damascus leidt. Deze komt hier uit bij de zee van Tiberias, dat is halverwege Jeruzalem - Damascus. Hier hadden de Romeinse verkeersstrategen het juiste knooppunt gevonden voor het verkeer oost-west. In oudtestamentische tijden hadden weerszijds aan deze bergpas zich zo dikwijls de legers in slagorde geschaard, als b.v. Barak met Debora aan de andere kant aan de rand van het gebergte van Gilboa, op de berg Tabor, vanwaar de vlakte van Jizreël kan worden bestreken. In deze bergpas zijn later de legers van Bar Cochba en weer later de Kruisvaarders door Saladijn verslagen.

Een zeer belangrijke plaats in Palestina, deze pas bij het Meer van Genesareth. En men begrijpt hoevele tollenaars (belastingambtenaars en incasseerders van doorvoerrechten), zoals Levi, bij zijn tolhuis, hier wel in deze rijke steden aan het meer gevonden moesten worden. Jezus had hier als arbeidsterrein een der centra van het Palestijnse leven van zijn tijd.